

Reflectieverslag.

Voor mij was dit eerste semester van datavisualisatie en infographics vooral een zoektocht en het onderzoeken van wat mogelijk is binnen het veld van visualisatie. Ik ontdekte dat je op zoveel verschillende manieren gegevens kan visualiseren maar ook dat de gegevens die dienen gevisualiseerd te worden van verschillende aard kunnen zijn. Om deze reden ook mijn keuze voor tekst als ruwe data en geen cijfergegevens. Het onderzoeken van mogelijkheden beschouw ik als een deel van mijn proces én uiteindelijk uitkomst. Het een hangt met het ander samen en je kan beide moeilijk los van elkaar zien.

*Lien Van Leemput
3e BA Grafische
Vormgeving
School of Arts 2013
Datavisualisatie &
Infographics*

Een korte omschrijving van wat ik zoal onderzocht heb:

- ▶ Woorden zijn dragers van informatie, ze dienen om te communiceren. Maar tot wat kunnen ze nog dienen? Wat als ik deze informatie ga deconstrueren, of in een andere vorm giet? Hoe verandert dit de perceptie van de lezer/kijker?
- ▶ Het coderen en decoderen van tekst. Worden woorden hierdoor dingen, objecten? Verliezen ze hierdoor hun betekenis? Krijgen ze hierdoor juist meer betekenis? Of een andere betekenis?
- ▶ Wat is het verschil tussen kijken en lezen? Kan ik taal verbinden aan materiaal zodanig dat het in de ruimte kan worden gebracht? Wat voor waarde heeft de inhoud van een tekst nog wanneer deze wordt gedeconstrueerd?
- ▶ Kan één enkele tekst verschillende boodschappen overbrengen? Kan de manier waarop iets gepresenteerd wordt poëzie bevatten?
- ▶ Deze vragen heb ik getracht samen te brengen in mijn twee presentatievormen van een en dezelfde tekst.

Mijn opzet was om iets persoonlijks te creëren waar het aspect taal de hoofdrol speelt. Mijn ruwe data bestaat uit een zelfgeschreven tekst. Het initiële idee was om met al mijn teksten aan de slag te gaan, maar ik merkte ik al gauw dat ik het overzicht zou verliezen, dit plan zou immers meer tijd vergen. Daarom koos ik voor één enkele tekst die ik op twee verschillende manieren heb gevisualiseerd.

Ik heb gebruik gemaakt van een toegankelijke textanalysator op het web om mijn tekst op louter technische manier te analyseren. Door dit handig technisch middel kreeg ik een overzicht van het aantal voorkomen van alle uit mijn tekst. Met deze gegevens ben ik dan aan de slag gegaan. Ik maakte acht boekjes die tesamen alle woorden van de tekst bevatten, elk boekje ik samengesteld met woorden die hetzelfde aantal keer voorkomen. Ik koos bij deze vorm bewust om het cijferaspect subtiel naar voren te laten komen, namelijk door middel van de paginanummering. De woorden uit de originele tekst komen echter op de eerste plaats. Daarnaast maakte ik ook een soort van "boekobject", een boekje bestaande uit alle woorden van de tekst maar binnen een andere context geplaatst. De woorden worden immers gemixt tot nieuwe zinnen en krijgen zo een andere betekenis. Aansluitend bij dit boekobject zit ook een soort van container die alle woorden bevat, wel los van elkaar, zodat je als lezer/kijker nog altijd niet in staat bent om terug tot de originele tekst te

Reflectieverslag.

komen, maar wel een poging kan wagen.

Op deze manieren trachtte ik te onderzoeken wat een andere interpretatie van een tekst doet met de betekenis ervan, en de perceptie van de lezer/kijker. Ik koos er bewust voor om de originele tekst nergens te vermelden, omdat dit volgens mij de magie wegneemt van het een persoonlijke interpretatie en ervaring. Nu kan iedereen op zijn eigen manier de woorden waarnemen, zonder dat daarvoor regels zijn. Er is geen één enkele “juiste” omschrijving/interpretatie/visualisatie van de tekst, dat zou ik ook helemaal niet willen.

Ik heb het gevoel dat ik met dit onderwerp nog wel een tijdje kan doorgaan, nu presenteer ik twee visualisaties van mijn persoonlijke data maar ik besef dat er nog vele andere mogelijkheden zijn. Daarbij lijkt gesproken taal mij ook erg interessante denkpiste. In een ideale presentatievorm zie ik een kamer voor mij die gevuld is met woorden, referenties en taal, echter wel zonder een duidelijke herkomst/context van de woorden. Het is alsof je zou ondergedompeld zou worden in een bad van woorden en zelf een betekenis zou moeten zoeken. In ieder geval moet ik toegeven dat ik de denkopdracht die rond de eigenlijke visualisatieopdracht ontstond, minstens even interessant vond.

Wat de andere modules betreft heb ik datavisualisatie vooral impliciet gebruikt. Voor de module Publicatie kregen we de opdracht een catalogus te maken waarbij de nadruk lag op het systeem/systemen dat/die je wenste te gebruiken voor de catalogisering van gegevens. Misschien een vreemd onderwerp, maar ik koos ervoor om alles wat ik niet snap, in de vorm van vragen, te catalogiseren. Vooreerst maakte ik een boekje vol met vragen. Dit, kan je zeggen, was mijn ruwe data die ik in een ander boek heb proberen te visualiseren. In dat andere boek verbond ik een beeld/een artikel/een quote aan de vragen. Deze verbintenissen gebeurde echter heel willekeurig. Laat het nu juist dit aspect zijn dat ik het interessantste vind aan datavisualisatie: in hoeverre kan datavisualisatie willekeurig zijn? Als je met cijfers werkt is het meestal erg duidelijk lijkt mij, cijfers zijn objectief en feitelijk. Maar wanneer taal een rol speelt, is het meteen veel subjectiever. Taal raakt meer aan het gebied van de fantasie en er bieden zich meer mogelijkheden aan. Een aspect waar ik graag in het tweede semester nog wens op verder te gaan.